

Mācību uzdevumi 4 līdz 5 gadus veciem bērniem

Dabaszinātņu joma

- *Pārrunāt, kādēļ nepieciešams šķirot atkritumus, kopīgi izpētīt "Getliņu" piedāvāto informatīvo attēlu par atkritumu šķirošanu
- *Mājās esošos atkritumus sašķirot 3 dažādos maisiņos attiecīgi – Papīrs, stikls, plastmasa (var nešķirot atkritumus, bet dažādus sadzīves priekšmetus pēc materiāla īpašības – papīrs, stikls, plastmasa)
- *Apskatīt un piedāvāt izpildīt piedāvātos uzdevumus

<http://www.zalais.lv/lv/macibu-materiali/gramatas/rukis-skiro/>

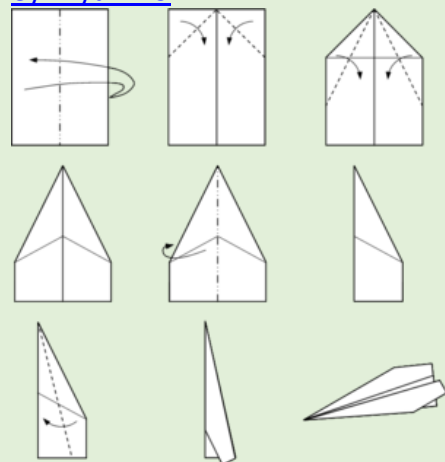
- *Pastaigas laikā izpētīt, vai tuvākajā apkaimē ir pieejami atkritumu konteineri šķirošanai (ja izdevies mājsaimniecībā radušos atkritumus var izmest atbilstošajos konteineros)
- *Noskatīties video materiālu par atkritumu šķirošanu

<https://www.youtube.com/watch?v=l4Ynf dqvGEU>

Matemātikas joma

- * Praktiski apskatītajiem sadzīves atkritumiem (priekšmetiem) noteikt atbilstošo ģeometrisko figūru (riņķis, trijstūris, četrstūris)
- *Saskaitīt visus pastaigas laikā novērotos atkritumu konteinerus, tos salīdzināt pēc izmēriem (ja blakus atrodas vairāki dažāda izmēra, veida, formas un satura konteineri).
- * Izmantojot periodiskos izdevumus vai jau izmantotas darba lapas, zīmējumus locīt lidmašīnu (varat izmantot un ladināt pastaigas laikā) pēc dotās shēmas vai video:

<https://www.youtube.com/watch?v=eyZNyurlwU>

Valodas joma

- *Saklausīt un nosaukt katra šķirojamā materiāla pirmo skaņu (Plastmasa – P; Stikls – S; Papīrs – P).
- *Mēģināt pirmo skaņu patstāvīgi uzrakstīt (Liels burts A4 lapas vidū).
- *Izveidoto burtu lapās no mājās pieejamiem periodiskajiem izdevumiem izgriezt un ielīmēt citus ar attiecīgo skaņu atrastos priekšmetu attēlus.
- *Izveidot stāstiņu par to, kas notiktu, ja nebūtu pieejami atkritumu konteineri (var ilustrēt ar zīmējumu)
- *Lasiet stāstiņu kā radās Cūkmens.

- *Pastāsti, kam jāatrodās mežā, kam atkritumu konteinerā (skatīt darba lapu).

CŪKMENA LEĢENDA

Es esmu Cūkmens – cūcīgākais no supervaroņiem. Es ar to nebūt nelepojos. Gluži otrādi – es mēģinu ļaudis pasargāt no likteņa, kas piemeklējis mani.

Pirms daudziem gadiem es biju jauns cilvēks: bez šņukura, bez apmetņa un bez mazākās vēlmes uztraukties par atkritumiem. Kādreiz es domāju – ja tu nomet papīru zemē, gan jau būs kāds, kurš to pacels. Ja tu izsvied ledusskapi krūmos, gan jau, kāds to savāks. Es tieši tā arī darīju – ko nevajag, to no mašīnas pa logu ārā. Kā draža, tā zemē. Reiz es gatavojos izliet vecu motoreļļu mežā. Domāju: kas tad tur slikts? Skrūvēju jau vaļā korķi, te pēkšņi dzirdēju: „Nelej to eļļu, par cūku kļūsi!” Es paskatījos – tas bija mazs vīrelis, sirmu bārdeli un cūku padusē. „Nelej gan to eļļu”, viņš atkārtoja. Cūka sāka spirināties, un nez no kurienes uzradās vējš.

Es nobijos, bet turpināju mežā liet eļļu. Atskanēja apdullinoša dārdoņa, un visa pasaule iekrāsājās rozā. Es domāju, ka tas ir pērkonu grāviens, bet nē! Tas bija varens, dobjš un ilgs kuiļa kvieciens. Es nokritu, tad piecēlos. Kaut kas bija mainījies. Es ielūkojos mašīn spogulī. Rozā apmetnis, šņukurs, aste gredzenā, un plaukstu vietā šķelti nagi. Es biju pārvērties par cūku. Es mēģināju atbrīvoties no apmetņa. Veltīgi. Tas bija pieaudzis pie muguras. Pataustīju šņukuru. Tas tagad bija daļa no manas sejas. Nekas nespētu apraks manu izmisumu. Viss, ko vēlējos – atgūt savu iepriekšējo izskatu. Bet es nezināju, kā. Es saucu vīreli ar sivēnu. Veltīgi. Es savācu izlieto eļļu līdz pēdējai pilītei. Nekāda rezultāta. Nejauši iebāzu roku apmetņa iekšskabatā un atradu zīmīti: „No šī brīža tev būs cinīties par tīru mežu. Tu runāsi ar cilvēkiem. Tu mācīsi bērnus! Tu sludināsi tīrus mežus un to, ka ikviens, kurš mēslo mežā, agri vai vēlu taps par cūku. Tikai tad, kad Latvija būs tīrā valsts pasaulē, tu tapsi atpakaļ par cilvēku”. Pārējo jūs jau zināt.

Un šis ir mans vēstījums: Nemēslo mežā!

Pirmkārt, tu tapsi par cūku. Otrkārt, tu nodarīsi kaitējumu mežam, saindēsi un nonāvēsi daudz dzīvu radību. Treškārt, tu sabojāsi prieku daudziem cilvēkiem.

Mācību uzdevumi 4 līdz 5 gadus veciem bērniem

Kam jāatrodas mežā,

bet kam – atkritumu tvertnē?

KĀ PAREIZI ŠĶIROT?

DRĪKST

- mest tikai tīru un sausu papīru
- mest kartona kastes, avīzes, žumālus, brošūras, katalogus, grāmatas
- mest arī skavotus papīra un kartona izstrādājumus
- Pirms izmešanas kartona kastes un dzērienu iepakojumi jāsaplacinā.

NEDRĪKST

- mest piena un sulu pakas
- mest kartona iepakojumu ar pārtikas produktu atliekām
- mest vienreizējās lietošanas traukus.

DRĪKST

- mest tikai tīras stikla burkas un pudeles
- burkas un pudeles var būt ar etiķetēm, bet bez vākiem.

NEDRĪKST

- mest porcelāna un stikla traukus,
- spoguļus,
- logu stiklu, auto stiklu
- balzāma pudeles (māla).

DRĪKST

- mest tikai tīru iepakojumu bez pārtikas produktu atliekām
- mest PET pudeles, izņemot tās, kurās ir uzglabāta eļļa, etiķis vai sadzīves ķīmija
- mest šampūnu un citu higiēnas produktu cietās plastmasas (HDPE) iepakojumu
- mest plēves maisījumus.
- Pirms izmešanas plastmasas pudeles jāsaplacinā.

NEDRĪKST

- mest plastmasas rotaļlietas un sadzīves priekšmetus, vienreiz lietojamus traukus
- mest čipsu pakas, krējuma, margarīna, jogurta trauciņus
- mest putuplasta atkritumus.